

Звіт МО суспільно- гуманітарних дисциплін за 2023-2024

навчальний рік

Робота методичного об'єднання вчителів суспільно-гуманітарного циклу у 2023-2024рр. проводилась відповідно до нормативних документів, що визначають напрямки формування загальної середньої освіти в Україні: Закони України «Про освіту»; «Про загальну середню освіту»; Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті; Державна програма «Вчитель»; Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, концепція "Нова українська школа", Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді», Укази МОН « Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти та «Про неухильне дотримання принципів гарантування свободи педагогічної діяльності вчителя» , інформаційно-аналітичним збірником «Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоєнні перспективи» та іншими діючими законодавчими освітніми нормативними документами, Статутом гімназії.

Методичне об'єднання нараховує 9 вчителів, які мають вищу освіту.

Кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» мають - 7, «спеціаліст I категорії» -1, звання «Старший учитель» – 5, «Вчитель-методист» - 2.

Метою роботи МО є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості яка готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей та спільних для всіх компетентностей вмінь.

Освітня діяльність членів МО ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів. Робота методичного об'єднання вчителів у 2023-2024 навчальному році була направлена на реалізацію проблеми: **«Компетентнісний потенціал суспільно-гуманітарних галузей в умовах мультипрофільного навчання »**. Для реалізації методичної проблеми члени МО протягом навчального року активно відбирали та апробували ефективні методи і прийоми організації освітнього процесу,

підвищення професійної компетентності учителів для організації очного, змішаного, онлайн, дистанційного навчання в умовах воєнного стану в державі. На засіданнях МО розглядалися нормативно-правові документи щодо організації навчально-виховного процесу в закладах освіти, актуальні проблеми методики викладання предметів МО, зміни та доповнення в навчальних програмах, розроблялися критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, аналізувалися освітні ресурси для організації дистанційного навчання, НУШ та підготовки до НМТ. Педагоги МО є активними учасниками шкільних, районних, обласних та всеукраїнських методичних заходів. Найчастіше підвищують кваліфікацію на базі КОППО, освітніх сайтів «На Урок», «Всеосвіта», ВШО.

У серпні на першому засіданні було проаналізовано роботу МО за 2022-2023 н. р.; обговорено Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення шкільних гуманітарних дисциплін у основній та старшій школі у 2023/2024 навчальному році, методичні листи МОНУ, КОППО, інформаційно-аналітичний збірник «Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоєнні перспективи», накази МОН: «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти» від 23.04.2019 № 536. Важливе місце в ході засідання зайняло питання про обговорення та затвердження плану роботи, обговорення та погодження календарно-тематичних планів вчителів, що викладають предмети суспільно-гуманітарних дисциплін. Найбільшу увагу приділяли питанню підготовки учнів і учениць до участі у I-III етапах предметних олімпіад, опрацювали Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів. Значну увагу приділено питанню про реалізація діяльнісного підходу в організації освітнього процесу Нової української школи. Учителька іноземної мови Ілляшова О.В наголосила на важливості застосування такого методу навчання, при якому дитина не отримує знання у готовому вигляді, а здобуває їх сама у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності. Діяльнісний підхід – це така організація навчально-виховного процесу, за якої головна увага приділяється активній, різнобічній, продуктивній, максимально самостійній навчально-пізнавальній діяльності учнів. Суттю діяльнісного підходу є розвиток

особистості учня на основі засвоєння ним способів дій. Вчителька навела характеристики діяльнісного підходу дану «LEGO Foundation» разом із провідними експертами з Університету штату Пенсильванія, Університету Темпла, Кембриджського університету і Гарвардського університету. Вона визначила п'ять основних характеристик діяльнісного підходу — значуща, соціальна, активна, мотивуюча та радісна. Виступаюча підкреслила ту думку, що провадження діяльнісного підходу в Новій українській школі передбачає переорієнтацію навчання з традиційного засвоєння та запам'ятовування готових форм знань на діяльнісний процес їх отримання та функціонування; набуття здобувачем у процесі освіти необхідних компетенцій, життєвого досвіду, цінностей, відносин, урок стає цікавим; ефективним та зорієнтованим на розвиток творчого потенціалу учнів. Метою навчання в НУШ є – підвищення діяльнісної компетентності здобувачів освіти, ознайомлення здобувачів освіти з впровадженням діяльнісного підходу в закладі освіти, вироблення необхідних практичних навичок виконання навчальних завдань і розв'язання життєвих проблем з урахуванням інтеграції. Завданням педагогів є навчити прийомам діяльнісного підходу на різних етапах уроку; уміти; виконувати вправи для навчання, упорядковувати їх і використовувати з урахуванням умов навчання, вікових особливостей, здійснювати рефлексивне навчання, яке передбачає залучення здобувачів до аналізу спільної продуктивної діяльності.

В жовтні було проведено засідання присвячене використанню інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

цифрових технологій. У виступі учительки іноземної мови Зарудньої А.М. «Навчання та оцінювання здобувачів освіти з використанням цифрових технологій» показано досвід використання цифрових технологій (переважно в рамках організації дистанційного навчання). Визначено критерії добору цифрових технологій для реалізації змішаного навчання у закладі загальної середньої освіти: форми подання навчального матеріалу та мультимедійність, структура представлення інформації, взаємодія з навчальним контентом, варіативність змісту навчального матеріалу. Учителька історії Ніколаєва С.В. у виступі ознайомила педагогів з ефективними прийомами та онлайн-овими

інструментами навчальної взаємодії при очному та дистанційному навчанні; з поняттям синхронної та асинхронної навчальної взаємодії при дистанційному навчанні; з інструментами Jamboard для створення інтерактивних дошок та налагодження ефективного зворотного зв'язку з їхньою допомогою; акцентувала увагу на необхідності налагоджувати взаємодію з учасниками освітнього процесу за допомогою Google-презентацій. Основна ідея виступу полягає в тому, що їх поєднання сприяє вирішенню проблеми змісту предмету, нових форм і методів навчання, значно підвищують рівень мотивації навчання, розширюють можливості самостійної навчальної діяльності учнів.

Засідання №3 на тему «Формування навичок ненасильницької поведінки у дітей та підлітків» відбулося у січні 2024. Давиденко А. Ю., учителька музики у виступі на тему «Використання інноваційних методів та технологій з попередження насильницької поведінки у дітей та підлітків» торкнулася історії даного питання. Вказала, що МОН урегулювало деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти. 19 січня 2019 року набув чинності Закон про протидію булінгу. Відповідний наказ № 1646 від 28 грудня 2019 року було зареєстровано в Мін'юсті 3 лютого 2020 року. Він набере чинності з дня офіційного опублікування. Наказом затверджено порядки реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу. Оскільки, дане питання є дражливим в освіті в сучасних умовах, то виступаюча зупинилася на його ознаках. Їх визначено такими - систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

Давиденко А.Ю. висвітлила алгоритм дій у разі виявлення булінгу. Педагогічні (науково-педагогічні) та інші працівники закладу освіти у разі, якщо вони виявляють булінг, зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу; за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги; звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Нацполіції; повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу. Заходи виховного впливу - заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

Необхідні заходи виховного впливу до сторін булінгу визначає комісія з розгляду випадків булінгу в закладі освіти, зокрема: мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу; критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

Килівник Т.І., учителька української мови та літератури у виступі «Соціальні передумови і організаційна структура корекційної роботи з дітьми та підлітками, схильними до насильства» звернула увагу колег на сутність та показники профілактики насильства в освітньому середовищі, методи його дослідження та умови створення безпечного освітнього простору. Виступ складався з теоретичного та практичного блоків. В тому числі окреслено дії педагогів і у випадках жорстокого ставлення, домашнього насильства, булінгу згідно типового протоколу.

Волянська К.М., учителька української мови/літератури та зарубіжної літератури у виступі на тему «Розвиток емоційного інтелекту в дітей: методики, вправи, досвід» проінформувала, що саме люди з високим емоційним інтелектом швидше приймають рішення, ефективніше діють у критичних ситуаціях, краще керують своїми підлеглими, що відповідно і сприяє їх кар'єрному зростанню і процвітанню тієї структури, у якій вони працюють. Звернула увагу на можливість пройти онлайн курс підвищення кваліфікації для освітян «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій». Його створено Міністерством освіти і науки України, спільно з Інститутом модернізації змісту освіти та Асоціацією інноваційної та цифрової освіти за участю провідних міжнародних експертів з психології — керівниці психологічної служби Аріельського Університету (Ізраїль) Ольги Басс-Лінчук та консультантки з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, тренерки міжнародної короткосесійної програми СЕТА (Інститут Джона Хопкінса, провідний навчальний заклад США у сфері клінічної психології), експертки програми "Профілактика суїцидів у громадах" (проект у співпраці з урядом Норвегії) Юлії Загарницької. Поділилася досвідом розпізнавати психологічні стани, надання першої психологічної допомоги за методичними посібниками Save the Children, а також ознайомила з рекомендаціями щодо перенаправлення Міжвідомчого постійного комітету. Виступаюча наголосила на необхідність розуміти етіологію стресу та його вплив на навчальний процес; вміти визначати прояви стресу у дитини; опанувати інструменти психологічної підтримки; розвинути навички неформальної взаємодії з учнями. матеріалу та практичної складової. На засіданні було опрацьовано алгоритми виявлення та реагування учасників освітнього процесу на вчинення насильства щодо дитини

Засідання №4 відбулося у квітні на тему «Створення та наповнення сайту вчителя з використанням додатківGoogle». Гончаренко В.М., учителька української мови та літератури підготувала виступ на тему «Створення сайту вчителя, додавання таналаштування параметрів сторінок. Зміна зовнішнього вигляду сайту». Вона вважає, що сьогодні сайт вчителя став не лише його

візитівкою, але й інструментом для популяризації власного педагогічного досвіду, платформою для розміщення навчальних матеріалів для дітей під час дистанційного та змішаного навчання, а також місцем, де розміщено всю необхідну інформацію для турботливих батьків та дітей з особливими освітніми потребами. Очевидно, що ключовими критеріями вибору платформи для створення сайту педагога є її простота, вартість та надійність. Цим критеріям цілком відповідають сайти Google, оскільки надають безкоштовну можливість створення сучасних сайтів (у тому числі на основі шаблонів – сайту-портфоліо, сайту класу, сайту події, сайту проєкту тощо), наповнюючи різноманітним контентом, необхідним у роботі педагога. Оптимальним інструментом він є також й тому, що сьогодні вчителі вже користуються додатками Google – Диском, Календарем, Youtube, Jamboard та іншими.

Потьомкіна Ж.О. у виступі « Додавання документів, таблиць, презентацій, форм, відео та діаграм на сайт Google. Вбудовування інтерактивних об'єктів» звернула увагу педагогів на створення та наповнення сайту вчителя з використанням додатків Google. Дана інформація була проілюстрована наочними прикладами, колеги мали можливість практичними діями закріпити уміння. На останньому засіданні було підведено підсумки роботи МО за рік, обговорено результативність, визначено пріоритети роботи . Активність, відповідальність учителів суспільно-гуманітарного циклу допоміг гімназістам і гімназісткам успішно подолати цей складний період Тому роботу МО вважаю задовільною.